

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 1T/109/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7920010577
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Lengyel
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2020:7920010577.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov, samosudcom Mgr. Petrom Lengyelom, v trestnej veci obžalovaného I., vedenej pre zločin šírenia toxikománie podľa § 174 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, na hlavnom pojednávaní 8. 12. 2020 takto

rozhodol:

Obžalovaný I.. č. vo väzbe v ÚVV Košice,

uznáva sa za vinného, že

- si v čase od 25. 5. 2019 až do 6. 7. 2020 zadovážoval riedidlo na báze Toluénu, ktoré prechovával v drevenej búde na ul. a následne ho šíril predajom za finančnú hotovosť 0,50 € až 1,50 € náhodným, ako aj stálym odberateľom, medzi ktorých patrili mal. H., ako aj iné, a to aj maloleté, osoby,

t e d a

zvádzal iného na zneužívanie inej návykovej látky než alkoholu a zneužívanie takej látky šíril a čin spáchal (aj) voči chránenej osobe (dieťaťu),

č í m s p á c h a l

zločin šírenia toxikománie podľa § 174 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zákona.

Z a t o m u s ú d u k l a d á

Podľa § 174 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zákona [§ 36 písm. l) Tr. zákona, § 37 písm. m) Tr. zákona] a § 39 ods. 4 Tr. zákona per analogiam trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona súd zaraďuje obvineného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zákona súd ukladá obžalovanému protitoxikomanické ochranné liečenie a m b u l a n t n o u formou.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Trebišov podala 6. 11. 2020 Okresnému súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) na obžalovaného I. obžalobu pre zločin šírenia toxikománie podľa § 174 ods.

1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, na skutkovom základe uvedenom v skutkovej časti výroku tohto rozsudku.

Podľa § 174 ods. 1 Trestného zákona kto zvádza iného na zneužívanie inej návykovej látky než alkoholu alebo ho v tom podporuje alebo kto zneužívanie takej látky inak podnecuje alebo šíri, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Podľa § 174 ods. 2 písm. a) Trestného zákona odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 voči chránenej osobe.

Podľa § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zákona chránenou osobou sa rozumie dieťa.

Podľa § 127 ods. 1 Tr. zákona dieťaťom sa rozumie osoba mladšia ako osemnásť rokov, ak tento zákon neustanovuje inak.

Keďže obžalovaný bol uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu č. k. 5Tp/66/2020-14 z 9. júla 2020 z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vzatý do väzby, samosudca po podaní obžaloby postupom podľa § 238 ods. 4 v spojení s § 72 ods. 2 Trestného poriadku uznesením sp. zn. 1T/109/2020 z 26. 11. 2020 rozhodol o tom, že obžalovaného ponecháva v tzv. preventívnej väzbe podľa už označeného ustanovenia Trestného poriadku, ktorú nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Označené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 26. 11. 2020.

Na hlavnom pojednávaní 8. 12. 2020 obžalovaný po osobitnom poučení podľa § 257 Trestného poriadku o tom, že môže urobiť niektoré z vyhlásení, ktoré sú uvedené v § 257 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného poriadku, urobil vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Súd po vyhlásení obžalovaného postupoval primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Trestného poriadku, keď otázkami overoval u obžalovaného, či rozumie tomu, čo tvorí podstatu skutku kladenému mu za vinu, či ako obvinený bol poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či sa ako obvinený mohol radiť s ustanoveným obhajcom o spôsobe svojej obhajoby, či rozumie právnej kvalifikácii skutku, či bol oboznámený s trestnou sadzbou ustanovenou zákonom za trestný čin kladený mu za vinu a či sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok. Obžalovaný odpovedal na všetky položené otázky slovom „áno“. Prokurátorka zastupujúca obžalobu na hlavnom pojednávaní navrhla vyhlásenie obžalovaného o vine prijať.

Okresný súd na hlavnom pojednávaní uznesením podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, prijal, keďže nemal pochybnosti o tom, že obžalovaný vyhlásenie urobil dobrovoľne a vážne a že takéto jeho vyhlásenie zodpovedá skutočnému stavu veci tak, ako vyplýva z obsahu spisu. Uvedené sa premietlo do výroku tohto rozsudku, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného zo spáchania žalovaného skutku, napĺňajúceho zákonné znaky skutkovej podstaty zločinu šírenia toxikománie podľa § 174 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zákona.

Okresný súd na hlavnom pojednávaní zároveň uznesením podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásil, že v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa dokazovanie nevykoná a budú vykonané iba dôkazy súvisiace s výrokmi o treste a o ochrannom opatrení.

V rámci dokazovania v uvedenom rozsahu, postupom podľa § 269 Trestného poriadku, bol na hlavnom pojednávaní prečítaný odpis registra trestov obžalovaného, z ktorého vyplýva, že obžalovaný bol dosiaľ štrnásť krát súdne trestaný, naposledy trestným rozkazom tunajšieho súdu sp. zn. 5T/31/2018 z 20. 3. 2018, ktorým mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní jedného roka, a to za trestný čin šírenia toxikománie. Z výkonu uvedeného trestu bol obžalovaný prepustený 25. 5. 2019.

Z odpisu registra trestov tiež vyplýva, že obžalovaný bol v minulosti (okrem iného) odsúdený rozhodnutím tunajšieho súdu sp. zn. 1T/208/2001 z 15. 5. 2001 na trest odňatia slobody v trvaní 20 mesiacov nepodmienečne za trestný čin pohlavného (sexuálneho) zneužívania podľa § 242 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon z roku 1961“) a rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/192/2002 z 21. 3. 2006 na trest odňatia slobody v trvaní

6 rokov a 8 mesiacov nepodmienečne za trestný čin sexuálneho násillia podľa § 241a ods. 1 Trestného zákona z roku 1961. Označené odsúdenia obžalovaného k dnešnému dňu neboli zahladené.

Podľa správy o povesti, poskytnutej mestom Q. a prečítanej na hlavnom pojednávaní, obžalovaný je prihlásený k trvalému pobytu na adrese W., v evidencii obyvateľstva vedenej mestským úradom je vedený ako slobodný, pričom údaje o majetkových pomeroch, zamestnaní, charakterových vlastnostiach a spôsobe života obžalovaného mestu nie sú známe.

So súhlasom obžalovaného a prokurátorky bola na hlavnom pojednávaní prečítaná aj podstatná časť záverov znaleckého posudku vypracovaného v prípravnom konaní znalcom z odvetvia psychiatria a sexuológia. Z nich (okrem iného) vyplynulo, že u obžalovaného bolo zistené zneužívanie organických rozpúšťadiel (toluénu) s návykom a závislosťou. Podľa znalca pobyt obžalovaného na slobode nie je pre spoločnosť nebezpečný, je však pravdepodobné, že pod vplyvom návykovej látky (toluénu), sa môže aj v budúcnosti dopúšťať protispoločenského konania. Vzhľadom na to znalec odporučil uložiť obžalovanému protitoxikomanické ochranné liečenie ambulantnou formou.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností.

Podľa § 38 ods. 5 Trestného zákona pri opätovnom spáchaní zločinu sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu; v takom prípade sa ustanovenie odseku 4 nepoužije.

Podľa § 437 ods. 1 Trestného zákona ak je potrebné určiť, či trestný čin podľa zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov vykazuje znaky prečinu, zločinu alebo obzvlášť závažného zločinu podľa tohto zákona, použijú sa ustanovenia § 10 a § 11 tohto zákona v závislosti od formy zavinenia a trestnej sadzby uvedenej v zákone č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

Základná trestná sadzba v danom prípade predstavovala tri roky až osem rokov odňatia slobody (§ 174 ods. 2 Tr. zákona). Keďže obžalovaný bol v minulosti (za účinnosti Trestného zákona z roku 1961) dvakrát odsúdený aj za trestné činy, ktoré podľa kritérií Trestného zákona z roku 2005 (§ 11 ods. 1) sú zločinmi (pri úmyselnom trestnom čine pohlavného zneužívania podľa § 242 ods. 1 Trestného zákona z roku 1961 bola trestná sadzba jeden rok až 8 rokov odňatia slobody, pri úmyselnom trestnom čine sexuálneho zneužívania podľa § 241a ods. 1 Trestného zákona z roku 1961 bola trestná sadzba 2 roky až 8 rokov odňatia slobody, pozn.), dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby sa podľa § 38 ods. 5 (v spojení s § 437 ods. 1) Trestného zákona obligatórne (k zahladeniu označených odsúdení nedošlo, pozn.) zvýšila o jednu polovicu, teda na päť a pol roka odňatia slobody.

Okresný súd v posudzovanej veci vzhliadol na strane obžalovaného jednu poľahčujúcu okolnosť, a to že obžalovaný sa k spáchaniu trestného činu priznal a trestný čin úprimne oľutoval [§ 36 písm. l) Tr. zákona] a jednu priťažujúcu okolnosť, a to že obžalovaný už bol za trestný čin odsúdený [§ 37 písm. m) Tr. zákona], na ktorú najmä vzhľadom na vysoký počet (aj nezahladených) predchádzajúcich odsúdení súd nevidel dôvod neprihliadať. Keďže teda priťažujúce a poľahčujúce okolnosti boli vo vyrovnanom pomere, horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby (§ 38 ods. 5 Tr. zákona, za bodkočiarkou) sa nemenila a konkrétna trestná sadzba tak predstavovala 5 a pol roka až 8 rokov odňatia slobody.

Súd v danom prípade obžalovanému uložil (nepodmienečný) trest odňatia slobody v trvaní štyri roky, a to za analogickej aplikácie ustanovenia § 39 ods. 4 Tr. zákona, ktorý v prípade uzavretia dohody o vine

a treste umožňuje uloženie trestu zníženého až o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Okresný súd tak postupoval vzhľadom na vyhlásenie obžalovaného na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Súd pri tom vychádzal z právneho názoru vyjadreného v stanovisku trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 44, publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 5/2017, podľa ktorého analogická aplikácia § 39 ods. 4 Tr. zákona je v prípade vyhlásenia obžalovaného na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo c) Tr. poriadku prípustná a procesne logická, keďže (v podstate) páchatel' takým vyhlásením neodvolateľne prijíma všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu, čím súdu (obdobne ako pri dohode o vine a treste) umožňuje zjednodušený procesný postup smerujúci k meritórnemu skončeniu veci.

Súd v okolnostiach posudzovanej veci považuje (nepodmienečný) trest odňatia slobody v trvaní 4 roky za primeraný závažnosti spáchaného skutku a za dostatočný na naplnenie účelu trestu vyvoditeľného z príslušných ustanovení Trestného zákona, teda na naplnenie individuálnej, ako aj generálnej prevencie trestu. Uvedenú dobu trvania trestu (za súčasného uloženia protitoxikomanického liečenia) považuje súd za dostatočnú aj na to, aby sa obžalovaný zbavil svojej závislosti na užívaní organických rozpúšťadiel, ktorá zjavne zohráva podstatnú úlohu pri páchaní trestnej činnosti obžalovaným.

Na výkon trestu odňatia slobody súd obžalovaného zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, keďže v posledných desiatich rokoch bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin [48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona].

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona súd môže uložiť ochranné liečenie aj vtedy, ak páchatel' spáchal trestný čin pod vplyvom návykovej látky alebo v súvislosti s jej užívaním.

Vzhľadom na závery znaleckého posudku vypracovaného v prípravnom konaní znalcom z odvetvia psychiatria a sexuológia, ktorý u obžalovaného konštatoval závislosť na užívaní organických rozpúšťadiel, v súvislosti s užívaním ktorých bol spáchaný aj teraz prejednávaný trestný čin, súd obžalovanému uložil aj protitoxikomanické ochranné liečenie, podľa odporúčania znalca ambulantnou formou.

Na základe uvedených skutočností okresný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresný súd Trebišov. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Rozsudok môže odvolaním napadnúť:

- a) prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku
- b) obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný
- c) v prospech obžalovaného i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca
- d) poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody.